

Greenkeepers luiden alarmklok over Committed to Green

Wat is jouw beleid ten aanzien van Committed to Green (CtG)?

Met het natuurbeheer op 'zijn' golfbaan heeft Frans Kind altijd voorop gelopen en dat zal altijd zo blijven. Bij de ontwikkeling van het CtG-certificaat is gebruik gemaakt van zijn ideeën. Het promoten van natuur op golfbanen vindt hij een heel sterk punt van het certificaat. Frans Kind: "Het is een zeer sterk bod van de golfsector om middels een certificaat aan de maatschappij te kunnen laten zien dat wij op golfbanen goed en bewust met de natuur omgaan. Ik zeg altijd: laat de milieuhoeke in je keuken kijken, daar heb je profijt van! Laat zien, waarmee je bezig bent. Sommige collega's zien het als een nadeel dat 'vreemde volk' op de baan. Is het de angst voor beperkende maatregelen?"

"Voor CtG heeft de NGF dus geen doelstellingen geformuleerd"

Bij je werk heb je supporters nodig, een baaneigenaar en of een verenigingsbestuur die met je meedenkt en het mogelijk maakt dat CtG van de grond komt, dat moet je organiseren. Is er geld

beschikbaar? Is er begeleiding en zijn er prikkels om de natuur te ondersteunen? Denk niet dat CtG op korte termijn geld oplevert, het kost zelfs geld. Op lange termijn spin je garen bij CtG omdat de golfbaan er 'natuurlijk' mooi uitziet. Golfers ervaren dat. Als zij zelf de keuze hebben dan kiezen ze voor jouw baan."

Zal het onderscheid tussen de golfbanen toeneemen?

"Onze sector zou met CtG duidelijker aan de weg moeten timmeren. Het CtG-certificaat zal een garantie moeten zijn voor een mooie ecologische baan. Dit heeft gevolgen voor toetreden tot het selecte gezelschap en het lid mogen blijven van deze exclusieve groep. Misschien is CtG een taak die meer bij de organisaties als de NGA en de NVG thuishoort, dan bij de NGF", mijmert Frans Kind. "Golfbanen zijn toch bedrijven die gebaat zijn bij het behalen van hun rentabiliteit, het hanteren van natuurdoelstellingen is een middel hiervoor. Op termijn worden de eisen op het gebied van ecologische aspecten steeds groter. Denk maar aan de waterkwaliteitsrichtlijn en Natura 2000. We zullen aan natuur moeten doen willen we overleven. Maar een goede kwaliteit golfbaan leveren blijft natuurlijk met stip op één staan."

"Je verdient er niets mee. Wij voeren ons eigen beleid op natuurgebied. We zien niets in Committed to Green (CtG). We doen het op onze manier. Vél te bureaucratisch. Een onduidelijk systeem." Die negatieve opmerkingen hoor je regelmatig wanneer je hoofdgreenkeepers naar hun mening vraagt over Committed to Green: "Maar schrijf niet op, dat ik dat gezegd heb!"

Frans Kind, manager van Golfbaan De Batouwe, kreeg in 2004 als eerste golfbaan het CtG-certificaat. Frans Kind liet zich aan de tand voelen over de vraag of meer structuur in werken aan de natuur gewenst is. En in het verlengde hiervan het belang van audits om de stand van zaken deskundig en objectief vast te leggen. Frans Kind heeft als course manager (hoofdgreenkeeper) ideeën en gedachten over baanonderhoud, het commerciële belang hiervan en de manier om dat te bereiken.

Auteur: Broer de Boer

Banen moeten zich ermee kunnen onderscheiden dat zij hun milieuzaken goed op orde hebben. Met een certificaat kun je dat body geven. Dan moet het certificaat wel ergens voor staan!"

Geeft het CtG-certificaat de structuur en de body die noodzakelijk is?

"Als ik zie hoe wij op De Batouwe met de natuur bezig zijn en hoe dat bij ons door de NGF-commissie CtG geaudit wordt, dan moet ik die vraag met "neen" beantwoorden. Wij hebben ons CtG-certificaat sinds 2004. In 2007 waren we weer aan de beurt om geaudit te worden. De personen dat kwamen uitvoeren stelden mij de vraag hoe ik die audit voor me zag. De audit zelf verliep ongestructureerd, omdat richtlijnen ontbraken. Die zijn er trouwens nog niet. Daar komt bij dat de NGF vaak op het niveau van verenigingen communiceert, een op vrijwilliger-georiënteerde aanpak dus. In onze situatie op De Batouwe hebben ze te maken met een BV die samen met de vereniging de kar trekt wat CtG betreft. Wij zetten alles op papier en vanuit onze BV hebben we daarvoor zelf een structuur op papier gezet. We hebben een natuurbeheersplan en de verschillende commissies -vogels; libellen; planten/bomen/kruiden; amfibieën; reptielen; vissen- rapporteren elk half

jaar aan de BV met een compleet deelrapport. We werken daarin met speerpunten. Zo heeft dit jaar bijvoorbeeld het waterkwaliteit in onze vijvers de aandacht: dat willen we weer terug brengen op het niveau van de waterkwaliteit van komgrondwater. Het beperken van chemische bestrijdingsmiddelen is een ander belangrijk onderwerp. Het zal duidelijk zijn: de auditing van CtG moet professioneler, wij zullen te raden moeten gaan bij organisaties die hier professionele ervaring mee hebben.”

Wat gebeurde er uiteindelijk tijdens de audit, wat hield dat in?

Frans Kind: “Ik heb ze ons complete boekwerk gegeven. Daar hebben ze in gebladerd en we hebben gezellig over onze aanpak gesproken. Niets ten nadele van de personen die de audit hebben verzorgd, maar bij het uitvoeren van een audit heb ik een ander beeld. Ik stel me voor dat er dan een lijst tevoorschijn komt met afspraken waar aan voldaan dient te worden, en hoe dat dan gerealiseerd moet worden, en wat de eisen voor de toekomst zullen zijn. Elke keer een stapje hoger op de ladder.

Natuurschoon op Golfbaan Lage Vuursche.

Voor CtG heeft de NGF dus geen doelstellingen geformuleerd. Vervolgens worden gekwalificeerde mensen op een auditbezoek gestuurd die niet alles kunnen weten op het gebied van bijvoorbeeld de vogelstand, planten, de insecten, amfibieën en reptielen, terwijl ik dat wel als essentieel zie. Ook als Golfbaan De Batouwe hebben we op deze gebieden de wijsheid niet in pacht: onze verschillende werkgroepen laten we bijstaan door professionals vanuit het IVN of Sovon. De achtergrond bij een goed audit-systeem is simpel: we gaan uit van CtG-deskundigheid en deskundigheid op het gebied van het verzorgen van een audit. Heeft NGF, NGA of de NVG die deskundigheid en wie betaalt de rekening? Of doen de banen die CtG gecertificeerd zijn dat onderling en bewijzen zij elkaar daarmee een collegiale dienst?”

Hoe wordt een sterk merk voor CtG bereikt?

Het certificaat CtG is wat Frans Kind betreft alleen zinnig als de toetredingsdrempel inhoud heeft en de certificerende instantie heldere richtlijnen hebben over de manier van uitvoeren van de audit. Frans Kind: “De aanpak dient er een te zijn van kleine stapjes. Elk audit-bezoek betekent nieuwe (hogere) eisen waaraan voldaan dient te worden. Bijvoorbeeld: over vijf jaar willen we behoren tot een van de twintig mooiste natuurbanen in het land, wat voor extra inkomsten zorgt. Of: op basis

van onze natuurkwalificaties willen we gekozen worden om een belangrijk golfevenement te mogen organiseren. Maar een certificeringssysteem zonder concrete doelstellingen en handvatten blijft altijd discutabel. Je zult ook differentiatie moeten aanbrengen binnen de vragen die tot certificering leiden. Een voorbeeld:

De Batouwe is gezegend met een rijke kleigrond die voor een weldadige plantengroei zorgt. Op een arme zandgrond gelden echter andere waarden en normen.

Op eigen initiatief zijn wij alweer een stap verder. Het huidige natuurbeheerprogramma zoals wij dat hanteren, is gebaseerd op de certificeerbare concepten (INK) zoals het MKB die ook toepast. Dat systeem hebben we toegesneden op de situatie op onze golfbaan.”

Is er een verband tussen marketing van golfbanen en CtG?

Een kwaliteitskeurmerk voor ecologisch baanbeheer is wenselijk. Frans Kind vergelijkt dit met kenmerken van productkwaliteit zoals: Keurslager en De Warme Bakker. Met een CtG-certificaat geef je een kenmerk af dat je golfbaan ecologisch oké is. Vergelijk dit met de sterren aanduiding van hotels. Een audit-commissie bewaakt de getrouwheid van het afgegeven kwaliteitssignaal waar golfers op moeten kunnen vertrouwen. “Een audit-commissie zou af en toe binnen moeten

Frans Kind course manager Golfbaan de Batouwe

Het Bruinblauwtje.

stappen om controle te doen, aangekondigd of onaangekondigd, net zoals in het bedrijfsleven gebeurt”, vindt Frans Kind: “In een dergelijk systeem van audits wordt regelmatig gecheckt of bepaalde doelstellingen gehaald worden. Maar afgaande op de wijze waarop het nu gebeurt, moet ik tot de conclusie komen dat de richtlijnen, de kwaliteiten en de financiën daarvoor ontbreken. CtG is mij nu te vrijblijvend en geeft mij een te gering onderscheidend vermogen. Ik moet ook beamen dat de marketing van het merk ‘CtG’ achter gebleven is. Daardoor is het profijt van CtG gering. Dit alles schreeuwt om verandering. De ecologische waarde van CtG-banen voor de golfer moet benoemd kunnen worden; ons merk moet inhoud krijgen. Er moet iets uitgaan van CtG-banen waardoor de gemiddelde golfer er voor kiest om daar te willen spelen. Door banen op een professionelere manier te certificeren kan naar de samenleving een signaal afgeven worden dat golfbanen ‘natuurparadijsjes’ zijn en dat golfbaaneigenaren en gebruikers goed met de natuur omgaan.”

Tijdens het gesprek over auditing kwam het onderwerp ‘overleg’ zijdelings aan de orde. Is er behoefte aan gestructureerd CtG-overleg? En wie moet het initiatief nemen?

Een punt wat ontbreekt in de huidige opzet is volgens Frans Kind regulier overleg tussen de zestien CtG-banen. Frans Kind: “Ik zie dat als een duidelijk gemis. Als je staat voor de toegevoegde waarde van het kwaliteitslogo CtG, dan scheidt

dat niet alleen een band, maar je kunt elkaar ook helpen. Je motiveert elkaar om nog beter met de natuur om te gaan. Ik denk dan aan bijeenkomsten in de winterperiode om bijvoorbeeld te praten over gezamenlijke doelen die we na willen streven, zoals: reductie van elektriciteitsgebruik en duurzame energie. Zo zou je een nieuw aspect aan de certificering kunnen toevoegen. Tegelijkertijd realiseer ik mij dat een betere structuur in het natuurbeheer golfbanen afschrikt om zich aan te melden voor CtG. De NGA zou CtG ook méér moeten promoten en het initiatief van de NGF overnemen wat betreft CtG. Het hele systeem rust natuurlijk toch vaak op de greenkeepers die

er veel aan moeten doen en ook het leeuwendeel van het werk moeten initiëren of laten uitvoeren. De NVG zou zich meer moeten richten op het golfcentrum als geheel, de horeca, receptie, shop en de bespeelbaarheid van de baan. De NGA zou het zwaartepunt kunnen leggen op de ecologische waarde van het terrein en het natuurlijk landschappelijk aanzicht waarbij voorop dient te blijven staan dat het een golfbaan is en blijft. Min of meer zijn natuurlijk alle golfbanen in Nederland CtG. Alleen noteren velen niets of te weinig. Er moet wat mij betreft meer structuur komen in beheer van de natuur op golfbanen. Daar moeten de brancheorganisaties NVG, NGF en de NGA samen veel harder aan trekken. De extra toevoeging van goed natuurbeheer heeft onze golfbranche hard nodig. De basis van vrijwilligheid en vrijblijvendheid voor deze certificering zweer ik dus eigenlijk af. Laten we zelf aan een goede certificering werken, voordat de overheid ons die voorschrijft.”

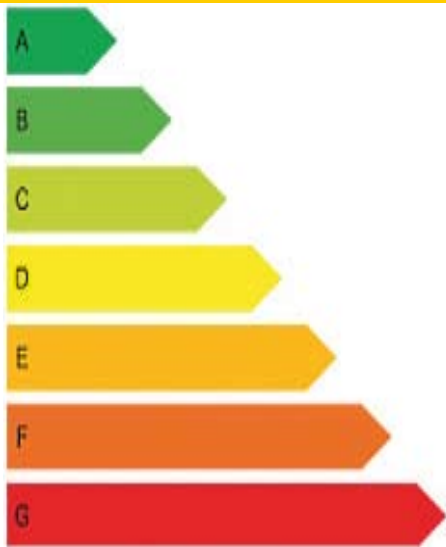
“Heeft NGF, NGA of de NVG die deskundigheid en wie betaalt de rekening?”

Heeft De Batouwe profijt gehad van het CtG-certificaat?

De marketing van het CtG-certificaat is voor Frans Kind niet zichtbaar geweest, daardoor veronderstelt hij dat greenfeespelers nu nog niet alert zijn op de voordelen van het CtG-logo. Bij de procedure bij De Batouwe om van 18 holes te mogen doorgroeien naar 27 heeft dit het proces van vergunningverlening wel vergemakkelijkt. Frans Kind:

Vele specialismen nodig bij audits.

Straks een label voor natuurbeheer?

“Bij het indienen van de aanvraag konden we voor de milieu effect rapportage (MER-procedure) een compleet rapport aanbieden met onze plannen ook op het gebied van verantwoord omgaan met de natuur. Wij zijn vooraf met de milieumensen in contact getreden, zodat we hen niet als tegenstander maar als medestanders in het hele proces konden betrekken. Met en voor hen hebben we de natuur in beeld gebracht. Natuur moet niet iets intern zijn, daarom zijn organisaties als IVN, Sovon en de Natuur en vogelwacht hier regelmatig te vinden. We koesteren hier zeldzame planten. Je vindt hier de kleine modderkruiper, zowel de drie- en de tiendoornige stekelbaars en er zwemmen vissen rond die in dit ecosysteem passen: geen uitgezette karpers die er niet in thuishoren. Wel vissen die je in een normale poldersloot aantreft zoals de snoek, de zeelt en de brasem. Waterbeheer zien wij als de basis van de ecologische kringloop. De ijsvogel heeft ook ons visparadijs ontdekt en vliegt hier af en aan.”

“We zullen aan natuur moeten doen willen we overleven”

De kosten van het ecosysteem dat geleid heeft tot het CtG-certificaat zullen vast heel hoog zijn? “Het ecosysteem is hier en past hier. Maar daarin hebben we ook onze doelstellingen geformuleerd, bijvoorbeeld het aantal stekelbaarsjes in hun leefgebied te laten toenemen. Ons beheersplan geeft aan hoe we dat willen doen. En dat voeren we dan ook nog controleerbaar uit. Met een aantal leden van de golfclub worden de

sloten niet machinaal maar met de hand van de begroeiing ontdaan. Zo hebben we hier bij voorbeeld ook kleinschalige rough. Dat wordt slechts eenmaal per jaar gemaaid en wordt dus erg lang. Dat doen we om de dieren te sparen, zonder het golfspel daarbij te verstoren. We maaien niet met een klepelmaaier, maar met een messenbalk, dus eigenlijk handmatig. Weet wel dat deze aanpak ons jaarlijks toch zeker 15.000 euro extra kost, naast het vele vrijwilligerswerk wat erin zit. Wat kosten betreft is het overigens ook maar net hoe je het rekent. Bos onderhoud je ook, maar het ecologisch beheer gaat op in een heleboel reguliere onderhoudswerkzaamheden. Tijdens de winterperiode vormt ons beheersplan de basis om werkzaamheden uit te voeren. Let er wel op dat nieuwe natuurbeheermethoden gemakkelijker en goedkoper te realiseren zijn in uitbreidingsituaties dan op bestaande golfterreinen. Een vleermuizenkelder of een oeverzwaluwenwal leg je niet zo gemakkelijk aan in een bestaande situatie.”

Struikheide.

Bodembedekking.

Samenvattend

Nederland telt 16 CtG-gecertificeerde golfbanen. Er kan meer toegevoegde waarde gegeven worden aan de CtG-certificering, CtG dient als merk gepromoot te worden. Een gecertificeerde van het eerste uur vindt pleit voor: meer professionaliteit in het CtG-systeem door gebruik te maken van ervaren auditors en het beter promoten van CtG banen. Hij stelt het vrijwillige karakter ter discussie omdat dit vrijblijvendheid in de hand werkt. Werk aan de winkel dus voor NGA, NVG of de NGF, wie van de drie zal het initiatief voor CtG nemen?

De natuur op een golfbaan in Friesland.